

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) योग

परीक्षा : एप्रिल/मे – २०२४

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- योग तत्त्वज्ञान(भाग-५) (YC – 501 / YC-5011)

दिनांक : २९/०४/२०२४

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते. दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

(४०)

- १) ज्ञानी पुरुषाच्या अंगी कोणते गुण असतात ?
- २) श्रवण मनन निधिध्यास यांची ज्ञानमार्गात आवश्यकता का आहे ?
- ३) मंत्रांचा अर्थ सांगून मंत्र संकल्पना विषद करा.
- ४) अष्टमहासिद्धी कोणत्या त्याचे वर्णन करा.
- ५) कोणत्याही दर्शनातील मोक्ष संकल्पना तुमच्या शब्दात लिहा.
- ६) कर्मयोगावर निबंध लिहा.

प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(१०)

- १) ज्ञान म्हणजे आत्मज्ञान चर्चा करा.
- २) भक्तांचे प्रकार लिहा.
- ३) जपाचे वाणीनुसार पडणारे प्रकार लिहा.
- ४) कोणत्याही एका सिद्धीचे वर्णन करा.

प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(१०)

- १) कर्मयोगशास्त्र
- २) संयम
- ३) जीवनमुक्ती व विदेहमुक्ती
- ४) भक्तियोग

Translation in English

Sub: Yoga Philosophy(Part – V) (YC-501/YC-5011)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1) What are the qualities of a '*Dnyani Purush*'?
- 2) Why is Shraavan Manan Nidhidhyas required in '*Dnyanmarga*'. ?
- 3) Explain the concept of mantras by explaining the meaning of mantras.
- 4) Describe Ashta Maha Siddhi.
- 5) Write the concept of salvation(Moksha) in any '*Darshan*' in your own words
- 6) Write an essay on Karma Yoga.

Q.2. Answer the following questions in short. (Any Two) (10)

- 1) Discuss Dnyan is Enlightenment (*Aatmdnyan*)
- 2) Write the types of devotees.
- 3) Write the (vani) vocal forms of Japa.
- 4) Describe any one Siddhi.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 1) Karma Yoga
- 2) Sanyam
- 3) Jeevanmukti and Videhmukti
- 4) Bhakti yoga
